

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1462/2021
03.03.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиле АА из ..., Општина ..., чији је пуномоћник Маја Ђинђић Нур, адвокат из ..., против туженог „Ревност“ а.д. Нови Сад, чији је пуномоћник Иван Јенецков, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1818/2020 од 13.01.2021. године, у седници већа одржаној 03.03.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1818/2020 од 13.01.2021. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиле и туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Алексинцу П1 1/2018 од 19.02.2020. године, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се поништи као незаконито решење туженог о отказу Уговора о раду у току пробног рада бр. .. од 09.11.2017. године, као и да се обавезе тужени да тужиљу реинтегрише у радни однос. Ставом другим, обавезана је тужиља да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 88.500,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1818/2020 од 13.01.2021. године, у ставу првом изреке одбијена је жалба тужиле и потврђена је наведена првостепена пресуда. У ставу другом, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против наведене другостепене пресуде, тужиља је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. учињени у поступку пред другостепеним судом и погрешне примене материјалног права.

Тужени је благовремено доставио одговор на ревизију у коме је оспорио ревизијске наводе тужиле и предложио да се иста одбије као неоснована.

Испитујући побијану другостепену пресуду, у границама ревизијских навода у складу са одредбом члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд налази да је ревизија тужиле неоснована.

У поступку доношења другостепене пресуде није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. У ревизији је указано да је дошло до битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку, али ревидент није навео противно којој одредби ЗПП је поступио другостепени суд и да је такво поступање имало за последицу доношење незаконите и неправилне пресуде. Стога Врховни касациони суд није могао оценити основаним ревизијске наводе да је побијана пресуда донета уз битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП. Одредба члана 407. став 2. ЗПП прописује да се ревизија не може изјавити због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања осим у случају из члана 403. став 2. ЗПП. Побијана пресуда није донета применом наведене законске одредбе, па оспоравање оцене доказа којим се суштински оспоравају чињенице утврђене у првостепеном поступку није дозвољено у ревизијском поступку.

Према чињеничном утврђењу, тужилца је Уговором о раду број .. од 01.09.2017. године засновала радни однос код туженог на одређено време због повећања обима посла у трајању од 365 дана са пробним радом у трајању од 6 месеци и након обуке ступила је на рад 04.09.2017. године. Тужени је дана 09.11.2017. године донео решење о отказу уговора о раду у току пробног рада. У образложењу је навео да је тужилци престао пробни рад с обзиром да из оцене пробног рада за тужилцу од 06.11.2017. године, који је посматран у периоду од 04.09.2017 до 04.11.2017. године, произлази да није испунила општа очекивања везана за дату позицију, да није постигла потребан ниво квалитета обављања задатака, да однос према потрошачима није био на задовољајућем нивоу, да је управник ССГ ... поднео туженом предлог за раскид уговора о раду у коме наводи да је тужилца започела рад са веома скромним познавањем правила и процедуре које стање се није побољшало ни након два месеца и да се не очекује побољшање ни у наредном периоду, у прилог чему је доставио контролне чек листе и чек листе стандарда у којима је тужилца по већини параметара рада оцењивана са оценом 0. Тужилца је почев од 08.11.2017. године била привремено спречена за рад због болести детета, о чему је обавестила туженог.

Одлучујући о тужбеном захтеву тужиле, првостепени суд је законитост оспореног решења ценио у оквиру института пробног рада који је у конкретном случају предвиђен у трајању од 6 месеци. Тужилца није показала задовољавајуће резултате односно одговарајуће стручне и радне способности у току пробног рада, те је законско право туженог као послодавца да тужилци откаже уговор о раду, што је и образложено у оспореном решењу о отказу. Тужилин рад је посматран у периоду од 04.09.2017. до 04.11.2017. године, пре наступања привремене спречености за рад тужиле због болести детета. Стога, првостепени суд налази да је побијано решење донето у складу са чланом 36. Закона о раду. Тужилца не ужива заштиту од отказа уговора о раду у складу са одредбом члана 187. Закона о раду, с обзиром да није доказала да се ради о одсуству ради неге детета или посебне неге детета предвиђених одредбом члана 94. и 96. Закона о раду. У конкретном случају није постојала обавеза

послодавца да поступи на начин предвиђен одредбом члана 179. став 1. тачка 1. Закона о раду, приликом отказивања уговора о раду са пробним периодом.

Другостепени суд одбија жалбу тужиоца и потврђује првостепену пресуду прихватајући у свему разлоге првостепеног суда.

Према становишту Врховног касационог суда, правилно је нижестепеним одлукама одбијен тужбени захтев тужиље за поништај решења отказа уговора о раду.

У конкретном случају са тужиљом је уговорен пробни рад. Пробни рад се може уговорити и код радног односа на одређено и на неодређено време. Уговором о раду од 01.09.2017. године, тужиља је примљена у радни однос на одређено време, са одредбом о уговореном пробном раду у трајању од 6 месеци. Послодавац, у складу са изричитом одредбом члана 36. став 3. Закона о раду, може да откаже уговор о раду пре истека времена за који је уговорен пробни рад. Послодавац је у том случају дужан да образложи решење о отказу и наведе разлоге због којих се запосленом отказује уговор о раду. Тужени је у конкретном случају поступио на законом прописан начин. У решењу о отказу наведено је да тужиља није задовољила захтеве посла, као и разлози за такав закључак.

У ревизији тужиља оспорава правилну примену материјалног права. Истиче да су нижестепени судови погрешно применили чл 36. Закона о раду јер није јасно утврђено ко је био надлежан за праћење и оцењивање рада запослених и да се то не може утврдити из образложења решења. Решење о отказу уговора о раду мора садржати јасно образложење са разлозима отказа. Указује да тужени није приложио Колективни уговор, како би се утврдила садржина норми на које се позивају и тужени и суд и како би се утврдило да ли је у складу са чл. 8. и 9. Закона о раду. Приликом доношења решења о отказу било је неопходно утврдити да резултати рада изостају због недовољног рада и залагања тужиље, како то предвиђа Конвенција МОП-а бр. 158, са Препоруком бр. 166 где се прописује да раднику неће престати радни однос због незадовољавајућег вршења посла, изузев ако му је послодавац претходно дао инструкцију и писмено упозорење, а ако радник и после истека одговарајућег рока предвиђеног за побољшање, настави и даље да обавља дужности на незадовољавајући начин, радни однос му може престати. Указује и на погрешну примену одредби чланова 103. и 187. Закона о раду, као и члана 73. Закона о здравственом осигурању.

Врховни касациони суд налази да су неосновани изнети ревизијски наводи тужиље. Радне способности тужиље у току трајања пробног рада биле су предмет оцене од стране њеног непосредног руководиоца. Утврђено је да тужиља није задовољила критеријуме за обављање послова конкретног радног места, о чему побијано решење садржи детаљно и јасно образложење. Не постоји прописана обавеза да је било неопходно утврдити да резултати рада изостају због недовољног рада и залагања тужиље за време трајања пробног рада. Када се отказ даје у току пробног рада, не постоји обавеза послодавца да запосленом остави рок за побољшање рада. Наведено из разлога што је отказивање уговора о раду пре истека периода пробног рада посебан случај престанка радног односа, изричито регулисан одредбом члана 36. Закона о раду. У случају уговореног пробног рада, и послодавац и запослени могу отказати уговор о раду са отказним роком који не може бити краћи од пет радних дана (члан 36. став 3.). Уколико отказ учини послодавац, дужан је да у решењу о отказу образложи разлоге из којих произилази основ за отказивање уговора о раду. Како је у

конкретном случају тужени, послодавац је поступио на описани начин, следи да је тужилји уговор о раду отказан на законит начин.

Неосновано се указује и да је одлука донета применом одредбе Колективног уговора чија садржина није утврђена јер су нижестепене одлуке донете су применом одредби Закона о раду.

Насупрот ревизијским наводима правилно су примењене и одредбе чланова 103. и 187. Закона о раду. У конкретном случају утврђено је да тужилја није одсуствовала са рада ради неге детета у смислу одредби предвиђених члановима 94. и 96. Закона о раду. Стога, спреченост за рад тужилје није од утицаја на законитост решења о отказу уговора о раду.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одбио ревизију тужилје као неосновану, применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП.

На темељу овлашћења из члана 165. став 1. ЗПП одбијени су захтеви парничних странака за накнаду трошкова ревизијског поступка, јер тужилја у истом није успела, док састав одговора на ревизију од стране туженог није потребан ради вођења парнице у смислу члана 154. ЗПП, па је одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
др Драгиша Б.Слијепчевић**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**